

Oletko osallistuja vai mahdollistaja?

Nostan hattua jokaiselle seurassa vapaaehtoistyötä tekeväälle. Olette kultaakin kalliimpia. Välillä tietysti haastavia ja hankaliakin, mutta kun löydätte yhteisen sävelen, olette pitelemättömiä. Teitä on Suomessa 800 000. Mahtavaa!

Pidän paljon erilaisia kehityspäiviä ja -iltoja, sparrauksia ja tilaisuuksia, missä ihmiset kokoontuvat pohtiakseen jotain heille tärkeää asiaa. Vapaaehtoistoimijat ovat tulleet paikalle käyttääkseen kalleinta, mitä olemassa on, eli vapaa-aikaansa omaan harrastukseensa, urheiluseuratyöhön.

Minulle kolahti edellisen pitämäni seuran strategiapäivän aikana oman roolini merkityksellisyys tilaisuuden mahdollistajana. Välillä sitä miettii, että miksi ihmeessä seurat eivät voi ihan itsekseen omaa kehittämistään tehdä, niin hip hurraa, roolini päivän ohjaajana onkin merkittävä. Merkittävä siksi, että vapaaehtoisten kultainen aika tulisi hyvin käytetyksi. Jos ei voi olla pelaaja ja valmentaja samaan aikaan, ei tietenkään samaan aikaan voi olla osallistuja ja mahdollistaja. Ei ainakaan kovin menestyksellisesti.

Mahdollistajan tärkein tehtävä on siirtää oma mielipiteensä ja ajatukset syrjään ja johdatella asioita ja ihmisiä kohti yhteistä tavoitetta.

Seuraavassa listassa on muutama pointti, joita seuraamalla voit toimia seurasi kehittämässä ja eri tilaisuuksissa myös mahdollistajana. Uuden ja vähän erilaisen roolin voi hyvin oppia kuten sporttiin sopii harjoittelemalla ja opiskelemalla.

1. Ehdottoman tärkeää on ihan aluksi selvittää mitä halutaan, että tilaisuuden jälkeen on saatu aikaan. Mikä muutos on syntymässä? Mitä tavoitellaan? Tavoite ohjaa koko homman suunnittelua. Fokus on pidettävä tavoitteessa.
2. Mieti, miten pitkä aika on käytössäsi. Miten paikka ja muut fasilitetit mahdollistavat hyvän lopputuloksen. Koita varmistaa, että mahdollisimman moni on paikalla ajoissa ja koko ajan. Älä purista tässä kohtaa kuitenkaan mailaa, tai menetät pelin.
3. Aloita aina virittämällä ihmiset asiaan ja toisiinsa. Eli ei asiaan ilman lämmittelyä. Mieli ja keho mukaan. Virittämisen pitää aivan ehdottomasti liittyä käsiteltäviin asioihin. Tässä kohtaa voi helposti mennä pahasti pieleen.
4. Valitse tavoitteen suunnassa sopivat toimintatavat ja tehtävät (minusta ihan ehdottomia ovat toiminnalliset menetelmät), joilla varmistat, että käsiteltäviin asioihin saadaan jokaisen osallistujan näkökulma ja mielipide.
5. Varmista erityisesti hiljaisten mahdollisuus tulla kuulluksi.
6. Välillä tarvitaan asioihin liittyvää olemassa olevaa faktatietoa. Mieti, miten saat oleellisen tiedon jaettua.
7. Päätehtäväsi (edellyttäen, että tähän on aikaa) on mahdollistaa tärkeimpien teemojen syventäminen.
8. Pidä myös huolta, että puheenvuorot jakaantuvat tasaisesti. Tähän on hyviä keinoja.
9. Älä kiirehti juuri silloin kun jotain uutta on selvästi syntymässä, vaikka et ehkä ihan tiedä, miten homma on kontrollissa. Kuuntele herkällä korvalla ajatusten reuna-alueiden puhetta. Siellä ne viisaudet asuu.
10. Loppua kohden tiivistä asia osallistujien kanssa yhteenvedoksi ja jos on tarve, sitouta osallistujat jatko työhön. Konkretiaa tässä kohtaan. Kuka tekee ja mitä.
11. Lopuksi anna mahdollisuus palautteeseen asiaan, itselle, ryhmälle ja ohjaukselle.

Jos et vielä itse ole ihan varma omasta mahdollistajan roolisista toimivuudesta ja mietit/mietitte seuraanne kehittämispäivää/ kehittämiprosessia/tulevaisuusiltaa/pidempää kehitysprosessia tai muuta teitä

palvelevaa tilaisuutta, johon kaipaavat ulkopuolista mahdollistajaa, niin ota yhteyttä. Räättelöidään seurallesi hyvä ja innostava juttu. Joskus voi olla hyvä pohtia asioita myös mahdollistajan ohjaamana.

T: Maikku